

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

МІЖУНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КРУГЛИЙ СТІЛ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ «АНГЛІЙСЬКА МОВА У XXI СТОЛІТТІ: СПОСІБ МИСЛЕННЯ, ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА ДІАЛОГУ КУЛЬТУР»

Лопушанський Я. М.

*Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка*

8 квітня 2016 р. з нагоди оголошення 2016 року Роком англійської мови в Україні було проведено Міжуніверситетський Круглий стіл «Англійська мова у XXI столітті: спосіб мислення, професійної комунікації та діалогу культур» між Національним університетом «Одеська юридична академія» та Дрогобицьким державним педагогічним університетом імені Івана Франка у форматі відеомосту Одеса-Дрогобич за допомогою програми Skype. Організатором в Одесі виступили кафедра германських та романських мов, кафедра іноземних мов та кафедра прикладної лінгвістики НУ «ОЮА», а у Дрогобичі – кафедра германських мов і перекладознавства, кафедра практики англійської мови та Австрійський культурний центр.

Урочисте відкриття круглого столу з боку Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка розпочалося вітальним словом проректора з науково-педагогічної роботи, кандидата фізико-математичних наук, доцента Шарана Володимира Лук'яновича, який наголосив на важливості знання англійської мови для майбутніх педагогів. З боку Національного університету «Одеська юридична академія» учасників вітав проректор з міжнародних зв'язків, професор, доктор юридичних наук В'ячеслав Олексійович Туляков, який сам продемонстрував блискуче володіння англійською мовою і закликав усіх до її популяризації, зокрема і серед студентів-юристів.

Ініціатор круглого столу у Дрогобичі, професор Бабелюк О. А., щиро привітала усіх учасників зі знаковою подією у житті двох університетів та наукової спільноти в цілому. Адже вперше ідея скайп-конференції набула такого широкого масштабу серед науковців країни і уможливила новий спосіб наукової комунікації через миттєве подолання відстані і часу за допомогою програми Skype. Вона наголосила на тому, що тема круглого столу є суголосною основним стратегіям програми Go Global, яка визначає вивчення англійської мови як один із пріоритетів національної стратегії розвитку. У цьому зв'язку професор Бабелюк О. А. виголосила слова підтримки і подяки, які надійшли на адресу ректора Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка про-

фесора Скотній Надії Володимирівні від культурного аташе Шарі Бістранського та посла Сполучених Штатів в Україні Джефрі Паєта. У листі посол підкреслює, що університет є активним партнером програми Go Global, і висловлює сподівання на подальше успішне розширення інтернаціональних зв'язків Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка з іншими закладами освіти (у цьому випадку з Національним університетом «Одеська юридична академія») на шляху покращення навчання та вивчення англійської мови в нашій країні.

У конференції взяли участь як знані професори і доценти, так і аспіранти та молоді вчені, магістри, студенти старших курсів. До дискусії Круглого столу долучилися 75 учасників з різних вишів України, де іноземна мова відіграє провідну роль у формуванні особистості молодого фахівця. Серед них Міжнародний гуманітарний університет, Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, Львівський національний університет імені Івана Франка, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Київський національний лінгвістичний університет, Київський університет Бориса Грінченка та ін. Відрадно, що тема круглого столу стала цікавою і для учених з ближнього зарубіжжя: Польщі, Молдови, Словаччини, Білорусі.

**На фото: учасники круглого столу
з Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка**

Тема круглого столу настільки зацікавила колег з Львівського національного університету імені Івана Франка, що вони вирішили долучитися до дискусії

особисто. Справді окрасою пленарного засідання стали доповіді наших львівських гостей, які добре відомі не тільки в Україні, але й за її межами. Серед них: доктор філологічних наук, професор *Надія Андрейчук*, професор кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура. Автор монографії «Семіотика лінгвокультурного простору Англії 15-17 ст», яка виголосила доповідь англійською мовою, де зосередила свою увагу на інтердисциплінарному аспекті поняття «розуміння» у сучасних мовознавчих студіях. Слід відзначити і цікаву та добре продуману презентацію шановного професора.

Більш ніж актуальною на вимогу часу була доповідь про лінгвокогнітивні та соціокультурні аспекти англійськомовної наукової комунікації доктора філологічних наук, професора *Тетяни Яхонтової*, професора кафедри англійської філології, організатора і натхненника літньої школи з англійського наукового дискурсу, автора монографії «Лінгвістична генологія наукової комунікації». Не секрет, що написання англійськомовної наукової статті є нагальною проблемою для молодих науковців, тому дискусія з доповідачкою вийшла далеко за межі заявленої теми і закінчилася проханням прочитати відповідний курс у стінах Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Дещо важкою для сприйняття, проте від цього не менш цікавою, стала доповідь про мовно-стилістичні інновації творів театру абсурду, кандидата філологічних наук, доцента *Світлани Маркелової*, доцента кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів. *Світлана Маркелова* є знайомим фахівцем своєї справи, вона стажувалася в Орегонському університеті в рамках партнерської програми «Орегон-Львів», є співавтором курсу «Основи академічного письма: написання есе англійською мовою». Тому цілком закономірно, що тема викликала шквал запитань про онтологічну сутність абсурду, про те чи має все ж таки абсурд значення, про те як його віднайти, про різницю між нонсенсом і абсурдом.

На фото: професор О.А. Бабелюк зачитує учасникам круглого столу лист-вітання від Посольства Сполучених Штатів Америки в Україні

Далі пленарне засідання продовжили фахівці Дрогобицького державного педагогічного універ-

ситету імені Івана Франка. Цікавою і самотньою, перш за все завдяки яскравій презентації, стала доповідь про сучасні жанрові тенденції та принципи побудови англійськомовного художнього тексту ХХІ століття, зокрема творів мешап жанру, доктора філологічних наук, професора *Оксани Бабелюк*, завідувача кафедри германських мов і перекладознавства, автора монографії «Принципи постмодерністського текстотворення сучасної американської прози малої форми».

На фото: доктор філологічних наук, професор М. Зимомря

Серед пленарних доповідей слухачі з обох сторін особливо відзначили змістовну, насичену численними літературознавчими вкрапленнями, доповідь про роль перекладу у контексті переємності міжкультурної комунікації, доктора філологічних наук, професора *Миколи Зимомри*, професора кафедри германських мов і перекладознавства, академіка академії вищої школи України. Доповідач так зачарував своїм шармом та воістину енциклопедичною ерудицією, що вийшов далеко і за межі теми, і за межі регламенту. Серед піднятих тем – особливості перекладу творів Й. В. Гете, екопереклад творчої спадщини Т. Шевченка, перекладацький доробок І. Франка, сьогодення українських перекладознавчих студій.

На пленарне засідання у Національному університеті «Одеська юридична академія» теж були запрошені високоповажні гості. Серед них особливо тепло в обидвох залах вітали ученицю професора В. А. Кухаренко, ідейного натхненника і невтомну будівничку знану своїми науковими здобутками одеської наукової школи, доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри лексикології та стилістики англійської мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова *Ірину Колегаєву*. Відрадно, що і серед науковців Дрогобича багато хто захищав дисертації під чуттєвим і професійним керівництвом професора І. Колегаєвої. Доповідь «Мир – картина мира – язык: перцептивное VS когнитивное «видение» мира» викликала справжній фурор у науковій спільноті обох університетів та серед тих глядачів з інших вишів, хто спостерігав за перебігом подій за допомогою Skype зв'язку. Теза про те, що навколишній світ особливим чином сприймається через певні когнітивні лінзи (етноспе-

цифічну, професійну, культурну), що знаходить своє відображення у мові, була схвально сприйнята аудиторією. Далі професор

І. Колегаєва на прикладах блискуче продемонструвала дію кожної із зазначених лінз окремо.

**На фото: учасники круглого столу
Національного університету
«Одеська юридична академія»
на чолі з професором Н.В. Петлюченко
та гості з ОНУ імені І.І. Мечникова професор
І.М. Колегаєва та професор Т.І. Домброван**

Не менш інформативною була доповідь «Language from a Synergetic Perspective», виголошена англійською мовою, доктором філологічних наук, професором, професором кафедри граматики англійської мови *Тетяною Домброван* з Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Учасники круглого столу з цікавістю довідалися про лінгвосинергетичну парадигму наукового знання, про важливість її застосування для вивчення мовних явищ у діахронії, зокрема і для історії становлення англійської мови.

На фото: проректор з навчально-педагогічної роботи В. Шаран, професор М. Зимомря ДДПУ імені І. Франка та гості з Львівського національного університету імені І. Франка: професор Н. Андрейчук, доцент С. Маркелова, професор Т. Яхонтова.

На екрані: доповідає доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри лексикології і стилістики англійської мови ОНУ імені І.І. Мечникова І.М. Колегаєва

Зважаючи на той факт, що наукову аудиторію в Одесі склали науковці, які викладають англійську мову як іноземну (на відміну від Дрогобича, де, головним чином, були присутні фахівці-філологи), тут значна увага у доповідях була зосереджена саме на використанні англійської мови як іноземної у професійному (зокрема і юридичному) дискурсі. Серед них жвавий інтерес викликала доповідь «Англійський язык и кризис методологии правопонимания», доктора юридичних наук, професора, проректора з міжнародних зв'язків, судді ad hoc Європейського суду з прав людини, член-кореспондента Національної академії правових наук України *Тулякова В'ячеслава Олексійовича*, який з власної практики знає про важливість англійської мови у професійній діяльності юриста.

Відродно, що на пленарному засіданні в Одесі піднімалися і проблеми загального мовознавства, як-от мова і суспільство у доповіді «Суспільство, мова, комунікація: соціологічні реверси XXI століття», доктора політичних наук, професора, декана факультету правової політології та соціології *Яковлева Дениса Вікторовича*.

Однак неабияку зацікавленість і поживлення серед слухачів викликала доповідь ідейного натхненника і вмілого організатора цього Круглого столу з боку Національного університету «Одеська юридична академія», доктора філологічних наук, професора *Наталії Петлюченко*, завідувача кафедри германських та романських мов. Тема доповіді «Немецький пуризм vs англійський домінаризм: *Who Killed Whom?*» відображає жорстоке протистояння між вдома домінуючими у світі мовами: німецькою та англійською. Оригінальні спостереження підкріплювалися цікавим ілюстративним матеріалом, а саме англійськими запозиченнями з сучасної німецької мови. Доповідачка вміло володіла аудиторією по обидва боки екрану, адже саме вона є автором монографії «Харизматика: мовна особистість і дискурс» і знаним фахівцем у галузі публічного мовлення.

Загалом, на конференції було виголошено 15 доповідей англійською мовою та 60 – українською та російською мовами. У дискусії між учасниками Круглого столу з обох боків було розглянуто широке коло питань від суто лінгвістичних проблем англістики у когнітивному, перцептивному, синергетичному, соціокультурному, полінаціональному, порівняльно-історичному та дискурсивному аспектах до методологічних, а саме використання англійської мови у професійних дискурсах (правознавство, фізика, техніка, педагогіка, косметологія/естетична медицина, бізнес-економіка), перекладацьких практиках та інноваційних технологіях навчання англійської мови за професійним спрямуванням.

Особливу зацікавленість доповідачі виявили до теми англійських запозичень в німецькій, іспанській, українській мовах, зокрема у професійному мовленні спортсменів, а також особливостей функціонування окремих лексико-семантичних груп, фразеологізмів та концептуального боку англійської мови (вербалізація концептів CHARM, GENIUS, TEACHER, PERFECTION, LIFE/ DEATH). Своєрідною родзинкою Круглого столу стала секція, при-

свячена англійськомовному художньому тексту ХХІ століття у його новаторській перспективі (постмодерністські наративні стратегії, ігровий абсурд, сучасний британський художній текст, еротичний роман Е. Л. Джеймс, роман К. Клива «LITTLE BEE», щоденникові тексти, міфи, графосеміотичне кодування поліфонічного роману та ін.). Не залишились поза увагою також і переклади англійською мовою творів І. Франка, Т. Шевченка, українські тексти про народні промисли, соціальна реклама. У галузі тех-

нологій навчання англійської мови за професійним спрямуванням було зроблено акцент на методиці формування мінімального словника, особливостях використання аудіовізуальних засобів, Інтернет-технологій, змішаному навчанню (*blended learning*).

Тематика запропонованих секцій віддзеркалила специфіку англійської мови як способу мислення, професійної комунікації та діалогу культур у 21 столітті у широкому розмаїтті підходів до її вивчення та використання у сучасному глобалізованому житті.